

MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREOBRAZBO

Davčna ulica 1

1000 Ljubljana

gp.mdp@gov.si

Datum: 24. 8. 2023

Zadeva: **Uredba o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo**

Zveza: Objava v Uradnem listu RS št. 77/2023

Spoštovani,

v Sekciji operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK) pri Združenju za informatiko in telekomunikacije, Gospodarska zbornica Slovenije (GZS), smo zasledili objavo **Uredbe o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo (Uradni list RS, št. 77/2023)**, ki je pričela veljati 15. dan po objavi, t.j. 29.7.2023.

Po preučitvi vsebine objavljene Uredbe ugotavljamo:

- da niso bili upoštevani predlogi in pripombe, ki jih je SOEK posredoval naslovnemu ministrstvu v postopku javne obravnave navedenega podzakonskega predpisa in na sestanku dne 19. 4. 2023.
- da se predlagatelj ni opredelil do pripomb zainteresirane javnosti in tudi ni objavil odgovorov na prejete pripombe zainteresirane javnosti.
- da predlagatelj ni izvedel na sestanku dne 19. 4. 2023 dogovorjenega sestanka, ki bi operaterjem omogočil predstavitev razlogov proti ureditvi ter razpravo s strokovnjaki, ki so na strani predlagatelja sodelovali pri pripravi tehničnega dela predmetne Uredbe.

V nadaljevanju podajamo naše stališče o neizvedljivosti predmetne Uredbe.

1. Obveznost za zagotavljanje funkcije prednosti (Izraz »komunikacije«)

V sprejeti Uredbi ni opredeljen pomen izraza »komunikacije« za potrebe te Uredbe in tako posledično ni jasno ali veljajo obveznosti iz Uredbe za medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke v javnem komunikacijskem omrežju (govorne storitve), kot je bilo to določeno s predhodno uredbo (storitve v javnem telefonskem omrežju) ali pa naj bi obveznosti po novem veljale za vse elektronske komunikacijske storitve v javnih komunikacijskih omrežjih.

Predhodna Uredba iz leta 2013 je namreč pravilno določala obveznost za zagotavljanje funkcije prednosti v telefonskem omrežju in tako funkcija prednosti za storitve dostopa do interneta sploh ni implementirana in ocenjujemo, da tudi ni tehnično izvedljiva.

V zvezi s tem ponovno poudarjamo, da nikakor ni možno zagotoviti funkcije prednosti na storitvah dostopa do interneta in drugih storitvah z dodano vrednostjo. Funkcija prednosti je

smiselna in tehnično izvedljiva le za javne govorne storitve, za katere obstajajo relevantni standardi, ki omogočajo tehnične rešitve. Pri storitvah dostopa do interneta funkcija ni standardizirana. Člani SOEK nismo seznanjeni z morebitnimi standardi, ki bi določali tehnično rešitev za zagotovitev funkcije prednosti na storitvah dostopa do interneta. Na navedeno dejstvo smo opozarjali pripravljavce zakonodaje že v fazi priprave ZEKom-2.

Implementacija funkcije prednosti bi bila zelo kompleksna, poleg tega kje sploh ni mogoče zagotavljati izven omrežja posameznega operaterja. Tako bi funkcionalnost v najboljšem primeru delovala le na lastnih končnih strežnikih operaterja, ker lahko operater vpliva le na delovanje lastnih strežnikov z ustreznim dimenzioniranjem in visoko pretočnostjo lastnega omrežja.

Objavljena Uredba ne upošteva zgodovinskega dejstva, da zaradi tehničnih nezmožnosti funkcija prednosti na storitvi dostopa do interneta ni implementirana v omrežjih operaterjev.

Izraz »komunikacija« bi bilo treba spremeniti in zamenjati z izrazom »medosebna komunikacijska storitev na podlagi številke v mobilnih omrežjih«.

2. Ohranjanje prednosti

Glede ohranjanja prednosti v javnih komunikacijskih omrežjih drugih operaterjev dodatno pojasnjujemo, da komunikacija, ki ji je dodeljena funkcija prednosti, v javnem komunikacijskem omrežju določenega operaterja, trenutno tehnično ne more ohraniti prednosti tudi v javnih komunikacijskih omrežjih drugih operaterjev.

Zato menimo, da je **potrebno s podzakonskim aktom natančneje definirati metodo zagotavljanja funkcije prednosti, kjer je na voljo storitev po 3GPP, eMLPP ali eMPS.**

Dodatno je potrebno določiti izvajanje funkcije prednosti na medoperaterskih govornih povezavah na mediju SS7 (ISUP) ali SIP. Opozarjamo, da v kolikor ne bi bila dogovorjena enotna tehnična rešitev ter zapisani ustrezni parametri, ki morajo biti implementirani enako v vseh omrežjih, bo ta obveznost ostala tehnično neizvedljiva. Potencialna rešitev lahko namreč ustrezno deluje le v primeru, če bi bila implementirana v vseh govornih omrežjih na enak način pri vseh operaterjih (enaki nivoji prioritete) in to ne glede ali se prenaša preko ISUP ali SIP medomrežnih povezav.

Glede na navedeno je po našem **prepričanju nujno potrebno pripraviti ustrezen dogovor, ki bo zavezujoč za vse operaterje.** Le tako bo v primeru stanja ogroženosti izvajanje obveznosti zagotavljanja funkcije prednosti ustrezno in uspešno na območju celotne države za vse upravičence.

3. Prenos omrežnega priključka

Uredba ne določa (6. člen), kako se bo informacija o označitvi priključka s prednostjo prenašala med operaterji v primeru prenosljivosti omrežnega priključka. V drugem odstavku 6. člena je le določba, da upravičenci v tem primeru obvestijo ministrstvo. **Ministrstvo bi moralo v čim krajšem času obvestiti oba operaterja (donor in recipient), da popravita svoj seznam OPT s prednostjo.**

V nasprotnem primeru bo telefonska številka, ki je bila v preteklosti določena s strani komisije za določitev omrežnih priključnih točk s prednostjo, pri drugem operaterju vključena brez informacije o prednosti in funkcija prednosti za to OPT ne bo delovala v primeru razglasitve stanja ogroženosti.

4. Aktivacija funkcije prednosti

SOEK predlaga, da se jasno opredeli, da se sezname omrežnih priključkov s prednostjo aktivirajo le v primeru razglasitve stanja ogroženosti, kot določa ZEKom-2.

5. Omrežja primerna za zagotavljane prednosti

Dodatno ugotavljamo, da v primeru razglašeni izrednih razmer, vsa omrežja, ki so načeloma namenjena za uporabo na množičnem trgu, niso primerna za zagotavljanje funkcije prednosti in bi bilo v teh primerih potrebno prvenstveno uporabljati namenska komunikacijska sredstva.

6. Rok za zagotovitev predlaganih tehničnih rešitev

SOEK predlaga tudi določitev primerne roka (vsaj 6 mesecev) za implementacijo predhodno dogovorjenih tehničnih rešitev, da se zagotovi zadosten čas za ustrezno implementacijo v vseh govornih omrežjih in izvedejo ustrezni testi med vsemi operaterji.

7. Sankcija

Opozarjamo, da nam uredba nalaga obveznost, ki je ne moremo izpolniti, neizpolnitev pa je opredeljena kot prekršek.

SOEK glede na vse zgoraj navedeno predlaga, da z namenom ureditve odprtih vprašanj pristojno ministrstvo (skupaj s predstavniki AKOS, ki izvajajo nadzor določb 125. člena ZEKom-2), ob upoštevanju podane utemeljitve, organizira posvet z vsemi operaterji, za katere velja obveznost zagotavljanja funkcije prednosti, po posvetu in uskladitvi vseh odprtih tehničnih vprašanj, pa sprejme ustrezen podzakonski akt, ki bo uzakonil primerno tehnično rešitev ter parametre, ki morajo biti implementirani enako v vseh omrežjih. Prepričani smo, da bo tudi s predlaganim preoblikovanjem ureditve, da bo odražala zmožnosti operaterjev in omrežij, predvsem pa upoštevala uveljavljene standarde, namen, ki ga funkcija prednosti zagotavlja, dosežen v celoti, ko je razglašeno stanje ogroženosti.

S spoštovanjem,

Martina Ferjančič
Predsednica SOEK

V vednost: AKOS